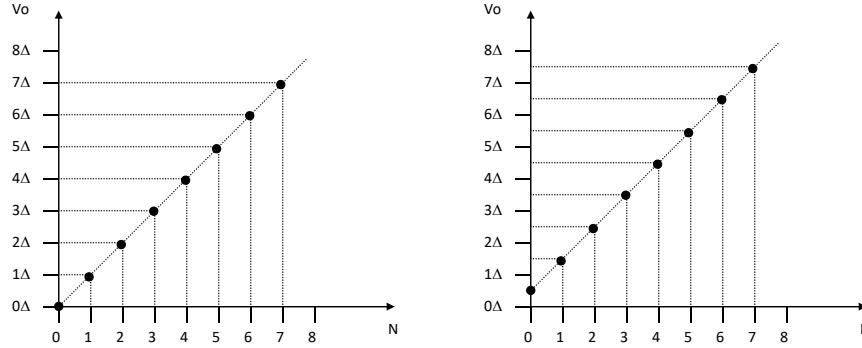

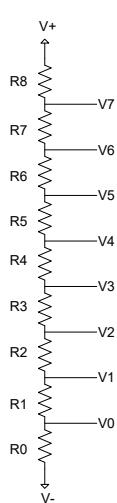
Digitalna elektronika
DA konverzija

Karakteristika konverzije

$$V_O = \Delta \cdot D + V_{offset} = \Delta \sum_{i=0}^{n-1} b_i 2^i + V_{offset}$$

Digitalna elektronika
DA konverzija – DA konvertor sa naponskim nizom

$$V_O = V^- + R_0 \frac{V^+ - V^-}{\sum_i R_i} \quad V_1 = V^- + (R_0 + R_1) \frac{V^+ - V^-}{\sum_i R_i}$$

$$V_k = V^- + \left(\sum_{i=0}^k R_i \right) \frac{V^+ - V^-}{\sum_i R_i}$$

$$V_k - V_{k-1} = V_1 - V_0 = V_2 - V_1 = \Delta \quad R_1 = R_2 = \dots = R_8 = R$$

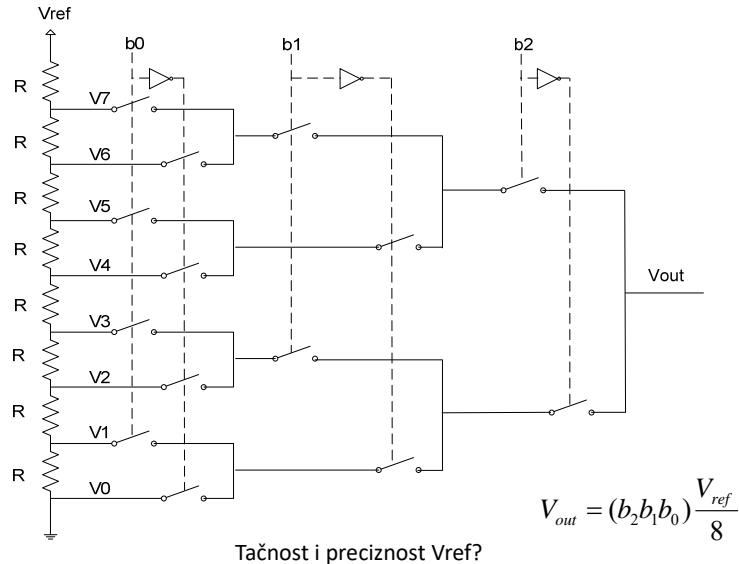
$$\Delta = R \frac{V^+ - V^-}{8R + R_0}$$

$$V_{offset} = V_0 = V^- + R_0 \frac{V^+ - V^-}{8R + R_0}$$

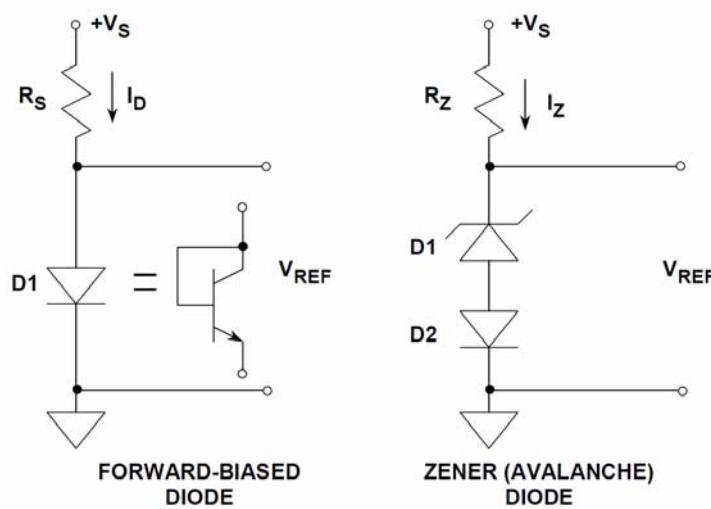
$$V_{offset} = 0 \Rightarrow V^- = 0 = GND \quad \wedge \quad R_0 = 0$$

$$V_{offset} = \frac{\Delta}{2} \Rightarrow V^- = 0 = GND \quad \wedge \quad R_0 = \frac{R}{2} \quad \text{Koliko je } R_8?$$

Digitalna elektronika
DA konverzija – DA konvertor sa naponskim nizom

Digitalna elektronika
DA konverzija – Izvor referentnog napona

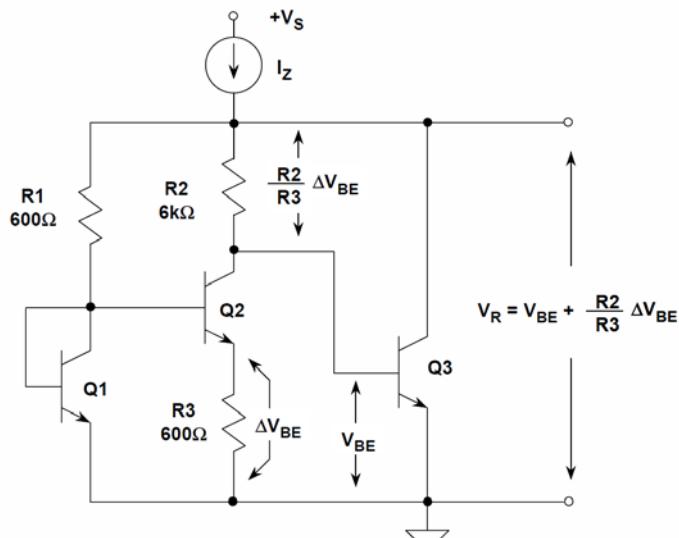

Fleksibilnost, temperaturna stabilnost?

Šum...

Digitalna elektronika

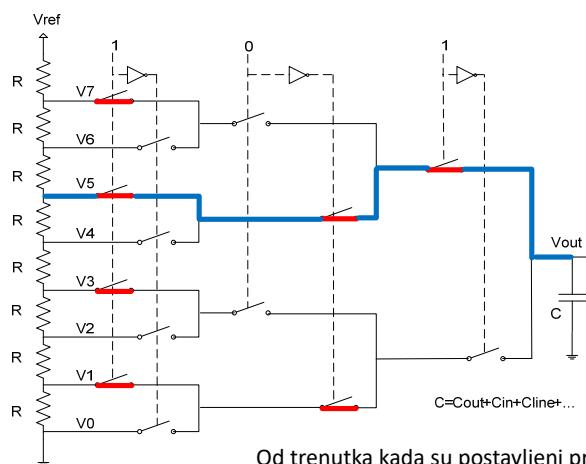
DA konverzija – Izvor referentnog napona

Bandgap reference

Digitalna elektronika

DA konverzija – DA konvertor sa naponskim nizom

Od trenutka kada su postavljeni prekidači do trenutka dok nije "važeći" izlaz

Brzina konverzije konvertora.

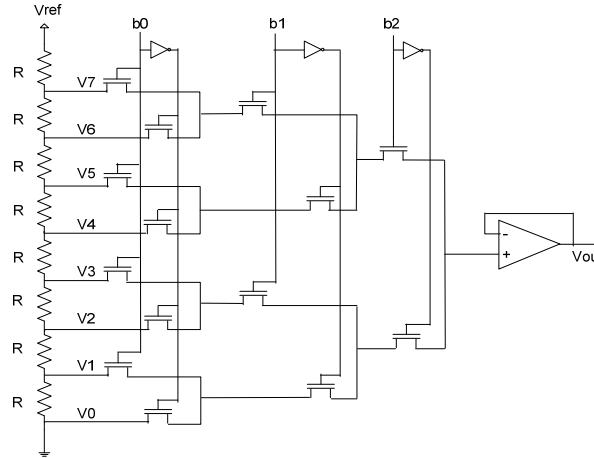
Ovde konkretno zavisi od koda.

DA konvertor = idealan naponski izvor

$$R_{out} = 5R \parallel 3R$$

$$\tau = R_{out} C$$

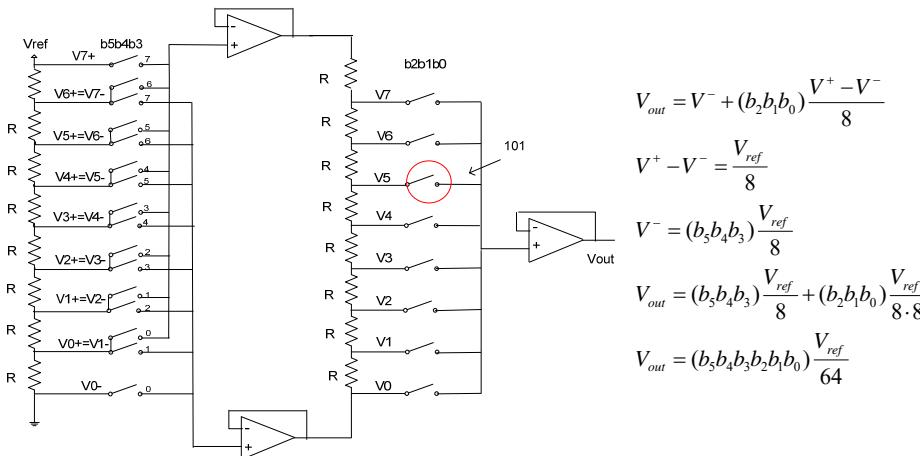
Digitalna elektronika
DA konverzija – DA konvertor sa naponskim nizom

Karakteristike operacionog pojačavača?

Digitalna elektronika
DA konverzija – DA konvertor sa naponskim nizom i interpolacijom

Velika rezolucija? Broj otpornika? Interpolacija!

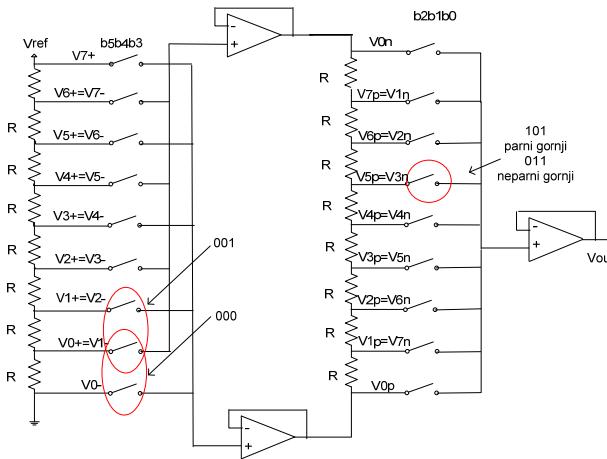

Umesto 64, 16.
Dodatak dva operaciona.
Kašnjenje? Ofseti?

Digitalna elektronika

DA konverzija – DA konvertor sa naponskim nizom i interpolacijom

Presavijanje

$$V_{out} = V^- + (b_2 b_1 b_0) \frac{V^+ - V^-}{8}$$

$$V^+ - V^- = \frac{V_{ref}}{8}$$

$$V^- = (b_5 b_4 b_3) \frac{V_{ref}}{8}$$

$$V_{out} = (b_5 b_4 b_3) \frac{V_{ref}}{8} + (b_2 b_1 b_0) \frac{V_{ref}}{8 \cdot 8}$$

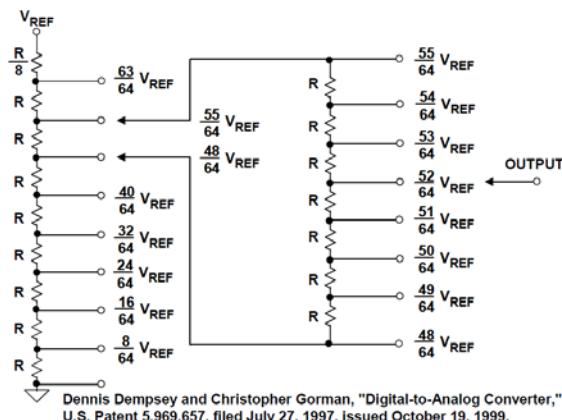
$$V_{out} = (b_5 b_4 b_3 b_2 b_1 b_0) \frac{V_{ref}}{64}$$

Zavisno od segmenta drugačije upravljanje desnim prekidačima

Digitalna elektronika

DA konverzija – DA konvertor sa naponskim nizom i interpolacijom

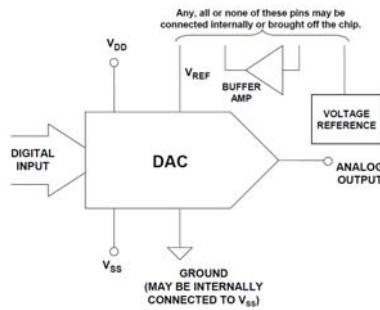
Triki!

$$R \parallel 7R = \frac{7R}{8}$$

Zato je najviši otpornik R/8

Digitalna elektronika
DA konverzija

Na šta mora da se obrati pažnja.

- Referentni napon koliko dobar?
- Izlazna otpornost izvora referentnog napona?
- Uparenost otpornika?
- Otpornici veliki ili mali?
- Brzina i karakteristike prekidača?
- Brzina potrebnih kombinacionih mreža?
- Brzina, offset, ... operacionih pojačavača?
- Masa digitalna, masa analogna?

Digitalna elektronika
DA konverzija – Kodovi

Unipolarni	Decimalna vrednost	Binarni	Grejov	Šetajuća jedinica	Termometarski
	0	000	000	00000001	0000000
	1	001	001	00000010	0000001
	2	010	011	00000100	0000011
	3	011	010	00001000	0000111
	4	100	110	00010000	0001111
	5	101	111	00100000	0011111
	6	110	101	01000000	0111111
	7	111	100	10000000	1111111

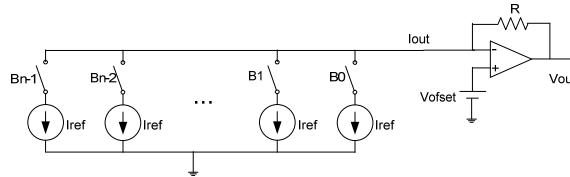
Digitalna elektronika
DA konverzija – Kodovi

Bipolarni

Decimalna vrednost	Drugi komplement	Znak i apsolutna vrednost	Binarni offset
-4	100		000
-3	101	111	001
-2	110	110	010
-1	111	101	011
0	000	100,000	100
1	001	001	101
2	010	010	110
3	011	011	111

Digitalna elektronika
DA konverzija – sa strujnim izvorima

Termometarski kod

Jednake strujne izvore relativno lako pravimo.
Operacioni pojačavač je opcionalni integrirani konvertor;
možda je bolje da ostavimo korisniku da dodaje kakav mu za aplikaciju odgovara.
A onda može preko otpornika da podešava napon pune skale, odnosno vrednost
napona 1LSB, dodaje offset, itd....

$$I_{out} = \sum_{i=0}^{n-1} B_i I_{ref} = I_{ref} \sum_{i=0}^{n-1} B_i$$

$$V_{out} = V_{offset} + RI_{out}$$

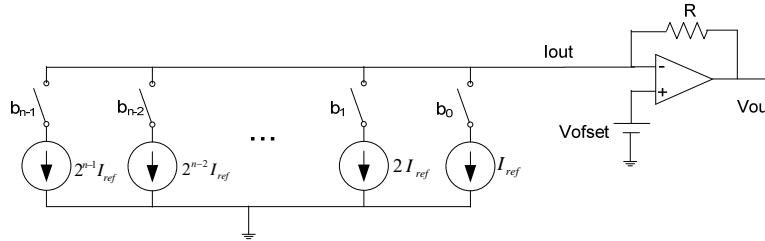
$$\Delta_I = I_{ref}$$

$$\Delta_U = RI_{ref}$$

Konačna otpornost strujnih izvora?
Jednakost strujnih izvora?
Brzina i karakteristike prekidača?
Brzina, offset, ... operacionog pojačavača?

Digitalna elektronika
DA konverzija – sa strujnim izvorima

Binarni kod

$$I_{out} = \sum_{i=0}^{n-1} b_i 2^i I_{ref} = I_{ref} \sum_{i=0}^{n-1} b_i 2^i = I_{ref} (b_{n-1} \dots b_1 b_0)$$

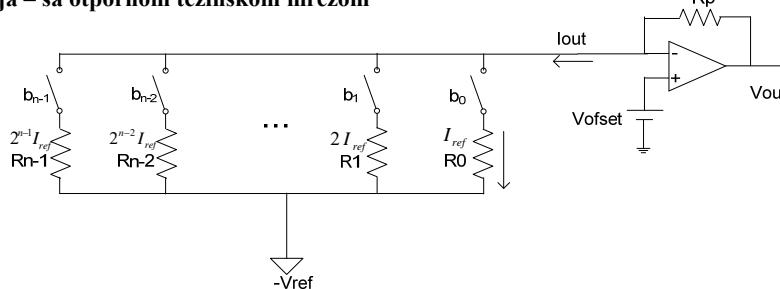
$$V_{out} = V_{offset} + R I_{out}$$

$$\Delta_I = I_{ref}$$

$$\Delta_U = R I_{ref}$$

Digitalna elektronika
DA konverzija – sa otpornom težinskom mrežom

Binarni kod

$$I_{out} = \sum_{i=0}^{n-1} b_i \frac{V_{ref} + V_{offset}}{R_i} = I_{ref} \sum_{i=0}^{n-1} b_i 2^i = I_{ref} (b_{n-1} \dots b_1 b_0)$$

$$R_0 = R \Rightarrow R_i = \frac{R}{2^i}$$

$$I_{ref} = \frac{V_{ref} + V_{offset}}{R}$$

$$V_{out} = V_{offset} + R_p I_{out}$$

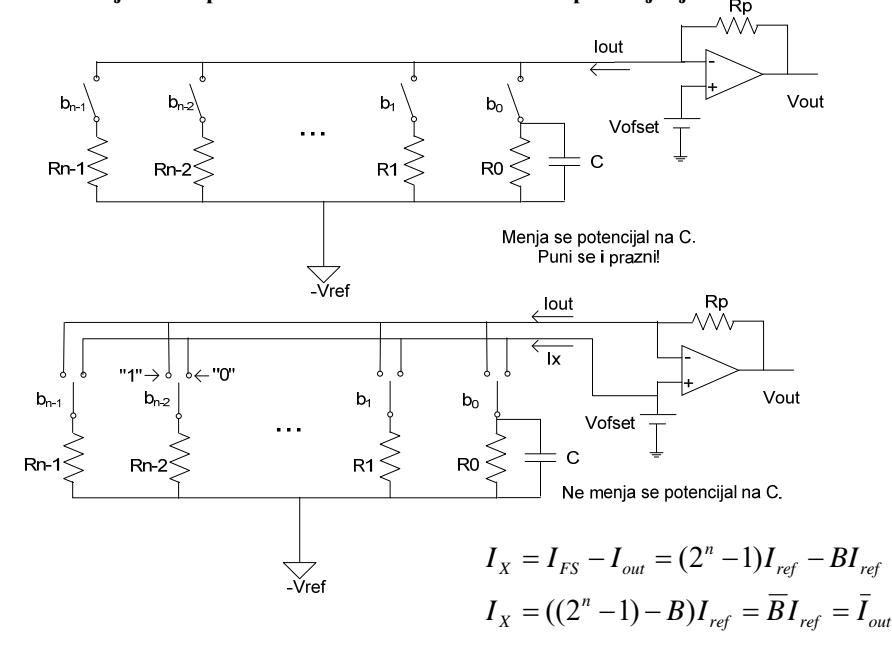
$$\Delta_I = I_{ref}$$

$$\Delta_U = R I_{ref}$$

Kako u težinskoj mreži
napraviti veliki opseg
vrednosti

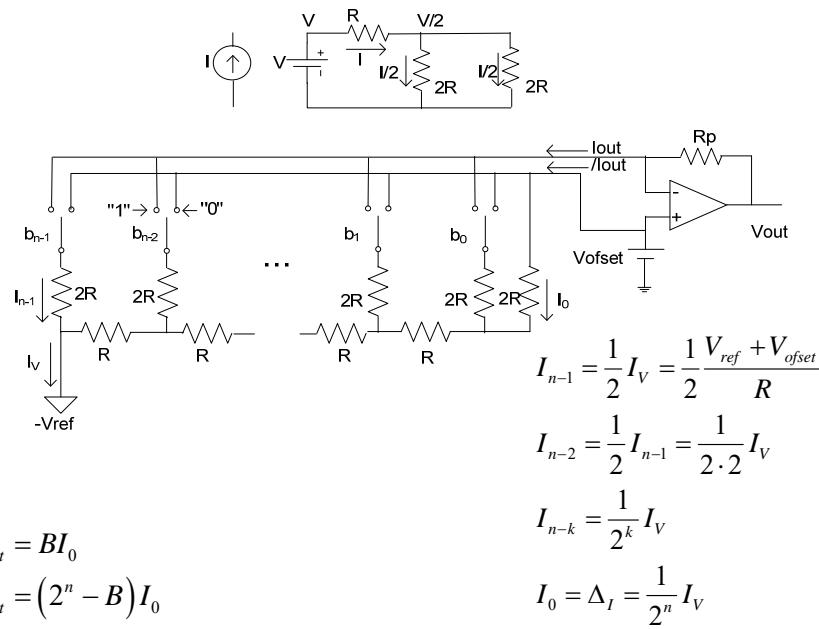
Digitalna elektronika

DA konverzija – sa otpornom težinskom mrežom i brzim postavljanjem

Digitalna elektronika

DA konverzija – sa otpornom lestvičastom mrežom

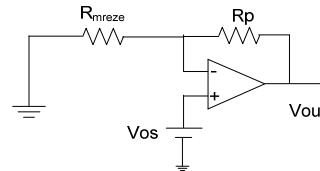
Digitalna elektronika

DA konverzija – greške konverzije

Voffset je do sada bio naponski izvor preko kojeg smo podešavali offset karakteristike tj, pomerali je gde želimo.

A šta ako je to offset operacionog pojačavača?

Znači nismo želeli da pomeramo karakteristiku ali u modelu postoji taj generator.

$$V_{out}^{os} = \frac{V_{os}}{R_{mreze}} R_p + V_{os} = V_{os} \left(1 + \frac{R_p}{R_{mreze}} \right)$$

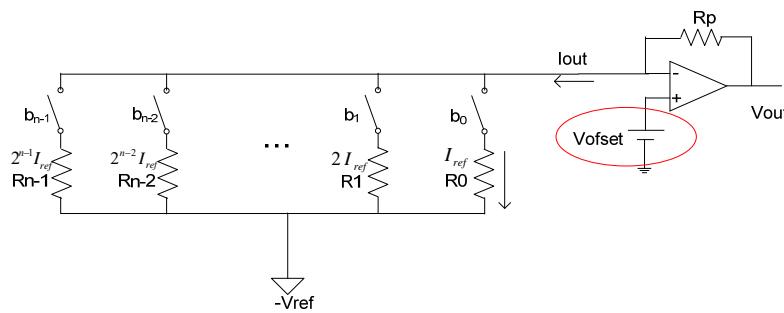
R mreze je zavisno od koda, tako da je i uticaj na izlazu zavistan od koda!

Raste DNL i INL!

Digitalna elektronika

DA konverzija – greške konverzije

Računali za ovo ali sada smatramo Voffset neželjenim

Digitalna elektronika
DA konverzija – greške konverzije

$$I_{out} = \sum_{i=0}^{n-1} b_i \frac{V_{ref}}{R_i} = I_{ref} \sum_{i=0}^{n-1} b_i 2^i = I_{ref} (b_{n-1} \dots b_1 b_0)$$

$$R_0 = R \Rightarrow R_i = \frac{R}{2^i}$$

$$I_{ref} = \frac{V_{ref}}{R}$$

Nema ofseta

$$V_{out} = R_p I_{out}$$

$$\Delta_I = I_{ref}$$

$$\Delta_U = RI_{ref}$$

$$I_{out}^{os} = \sum_{i=0}^{n-1} b_i \frac{V_{ref} + V_{ofset}}{R_i} = I_{ref}^{os} \sum_{i=0}^{n-1} b_i 2^i = I_{ref}^{os} (b_{n-1} \dots b_1 b_0)$$

$$R_0 = R \Rightarrow R_i = \frac{R}{2^i}$$

$$I_{ref}^{os} = \frac{V_{ref} + V_{ofset}}{R}$$

Računali kada ga ima

$$V_{out}^{os} = V_{ofset} + R_p I_{out}^{os}$$

$$\Delta_I^{os} = I_{ref}^{os}$$

$$\Delta_U^{os} = RI_{ref}^{os}$$

Greška na izlazu

$$\begin{aligned} \Delta V_{out} &= V_{out} - V_{out}^{os} = R_p (I_{out} - I_{out}^{os}) - V_{ofset} = (b_{n-1} \dots b_1 b_0) R_p (I_{ref} - I_{ref}^{os}) - V_{ofset} = \\ &= (b_{n-1} \dots b_1 b_0) R_p \left(\frac{V_{ref}}{R} - \frac{V_{ref} + V_{ofset}}{R} \right) - V_{ofset} \end{aligned}$$

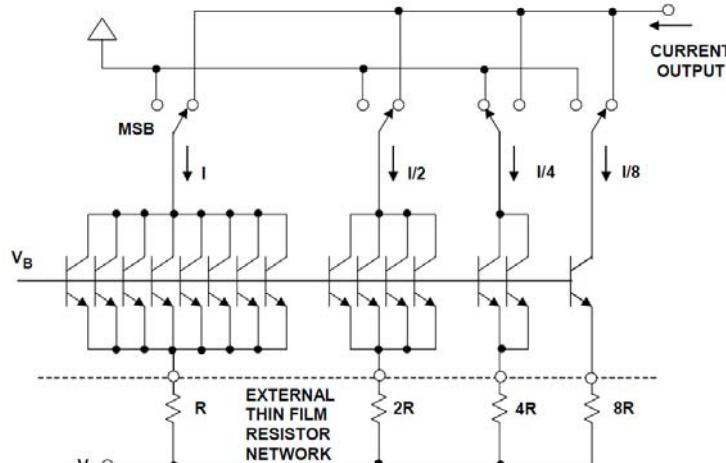
$$\Delta V_{out} = -V_{ofset} \left(1 + \frac{(b_{n-1} \dots b_1 b_0) R_p}{R} \right)$$

Digitalna elektronika
DA konverzija – greške konverzije

Otpornik Rp nije tačan?
 Otpornici Rk u mreži nisu tačni?
 Kako to utiče u težinskoj a kako u lestvičastoj mreži?

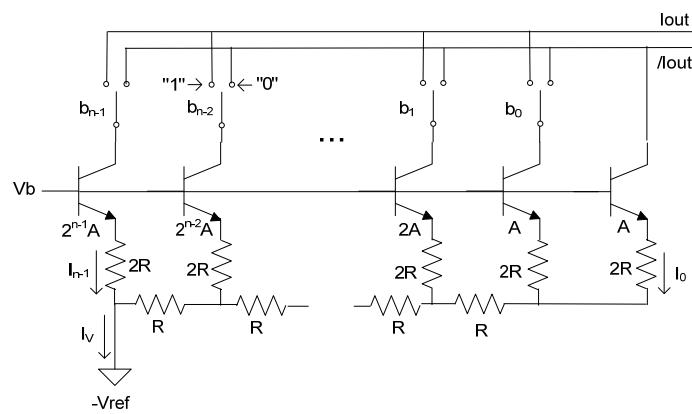
Digitalna elektronika

DA konverzija – strujni izvor sa velikom izlaznom otpornošću

Digitalna elektronika

DA konverzija – strujni izvor sa velikom izlaznom otpornošću

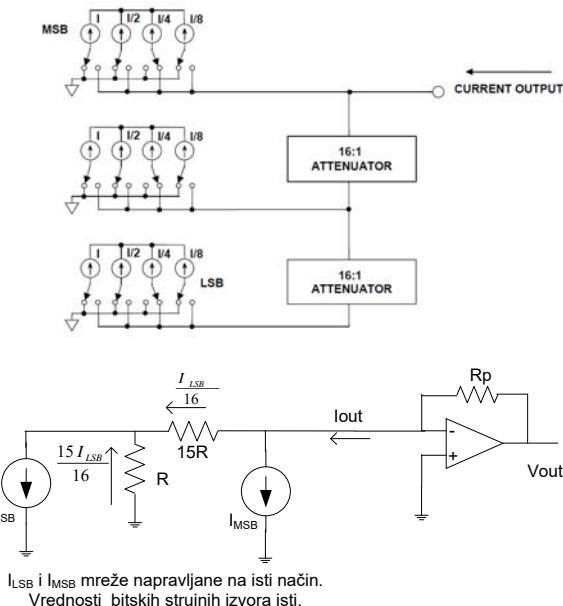
Površine emitora?

Da bi tranzistori imali isto V_{be} za različite struje, i površine moraju biti različite.

A isto V_{be} treba da bi gornji krajevi otornika $2R$ bili na istim potencijalima. Da se ne narušava simetrija.

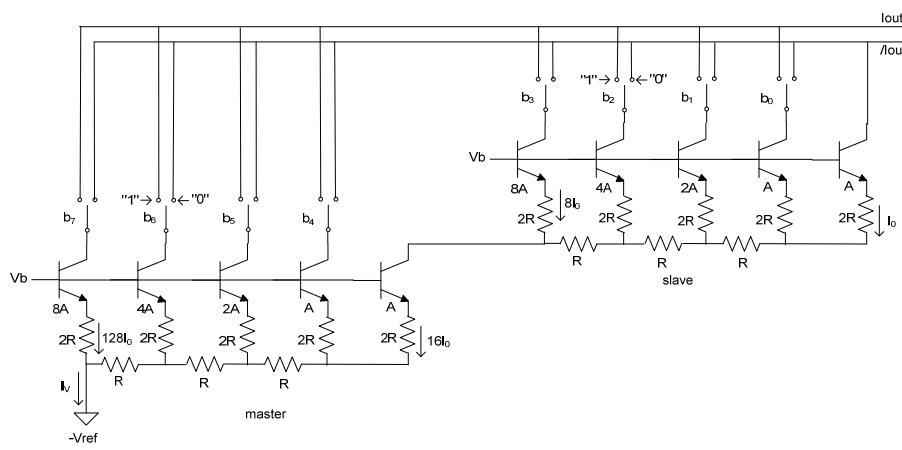
Digitalna elektronika

DA konverzija – kaskadna realizacija

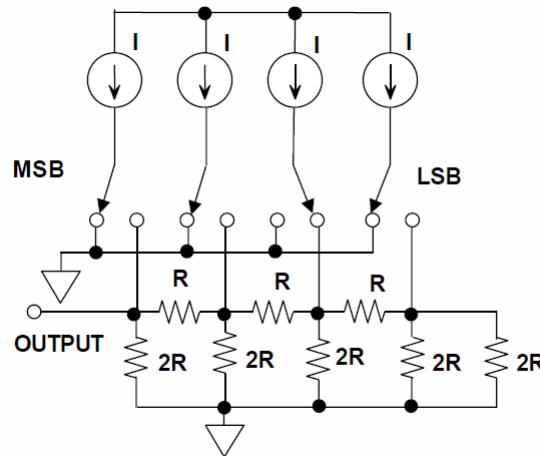
Digitalna elektronika

DA konverzija – master-slave konfiguracija

Digitalna elektronika

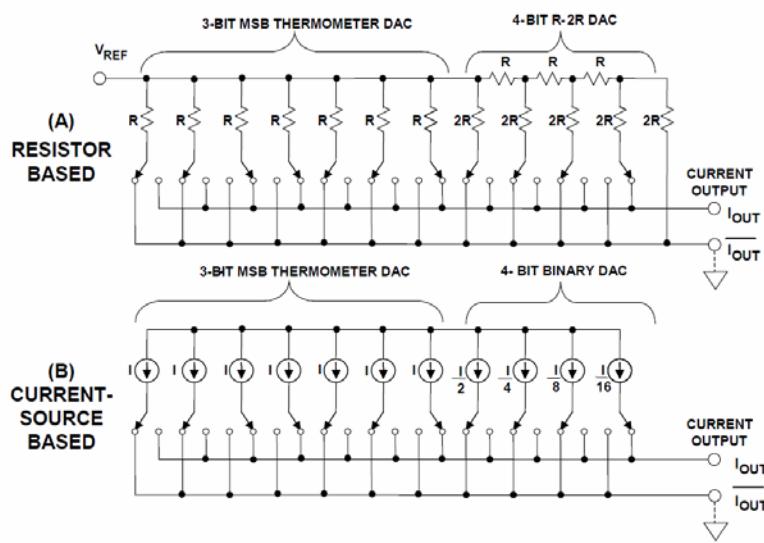
DA konverzija – iste vrednosti strujnih izvora u R-2R mreži

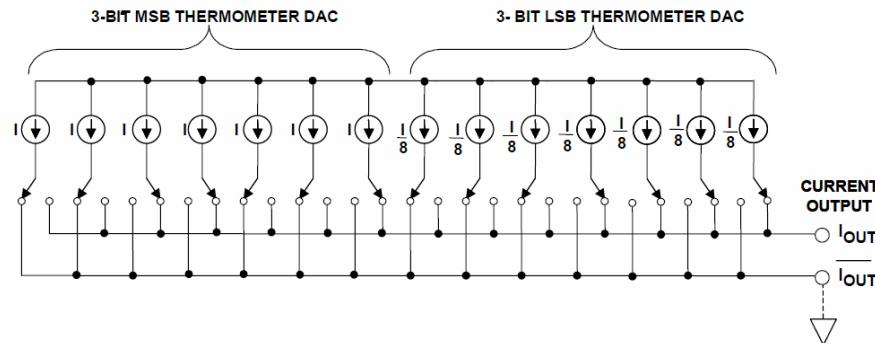
Digitalna elektronika

DA konverzija – segmentni

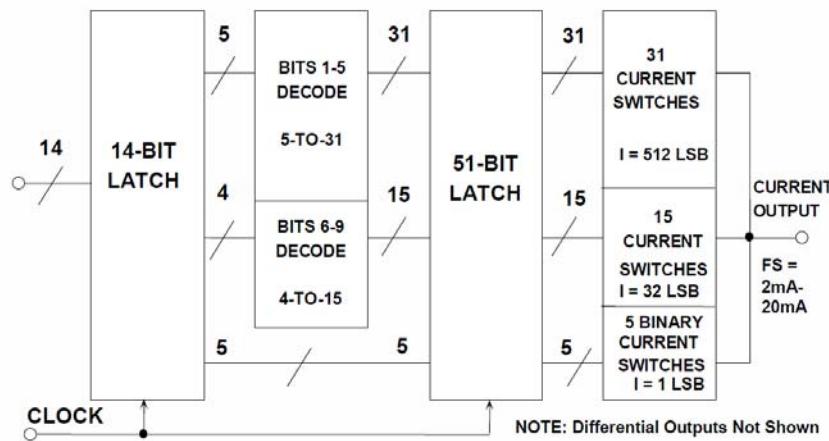
Monotonost karakteristike – kako obezbediti

Digitalna elektronika
DA konverzija – segmentni

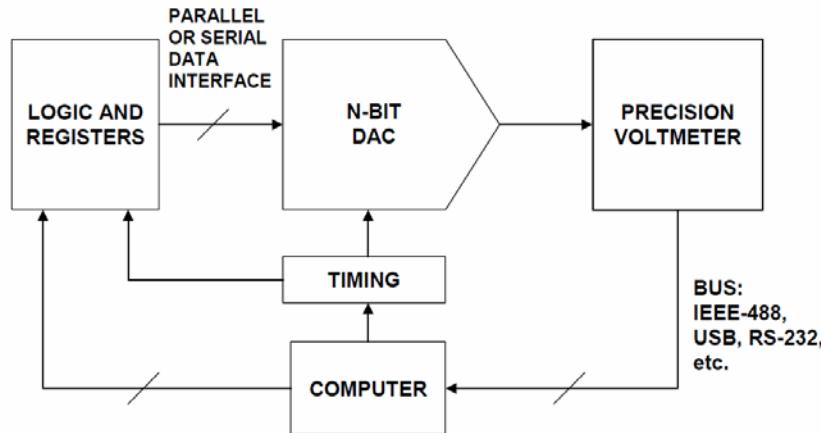

Digitalna elektronika
DA konverzija – AD9775

Digitalna elektronika

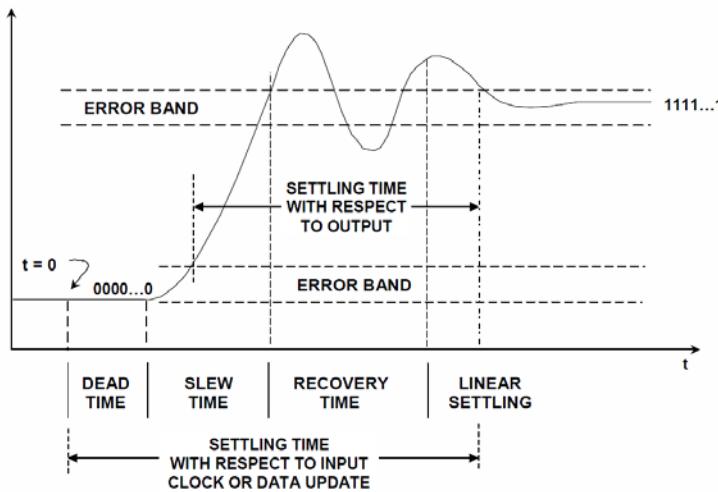
DA konverzija – snimanje statičke karakteristike

Digitalna elektronika

DA konverzija – vreme postavljanja

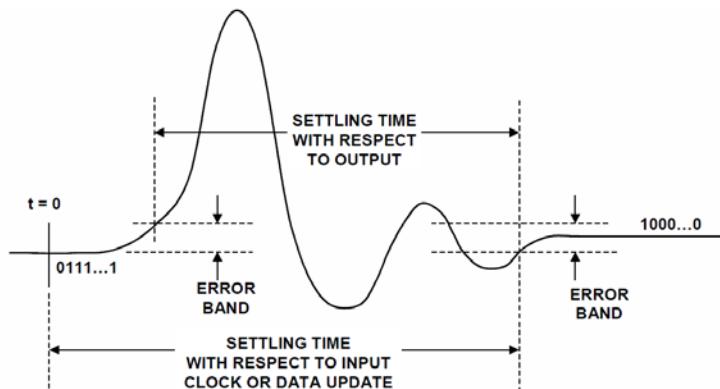
Vreme konverzije=vreme postavljanja=settling time

Digitalna elektronika

DA konverzija – glič

011..11 -> 100..00

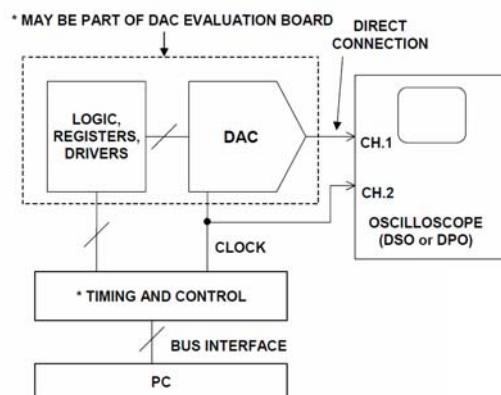
011..11 -> 111...11 -> 100..00 pozitivan glič

011..11 -> 000...00 -> 100..00 negativan glič

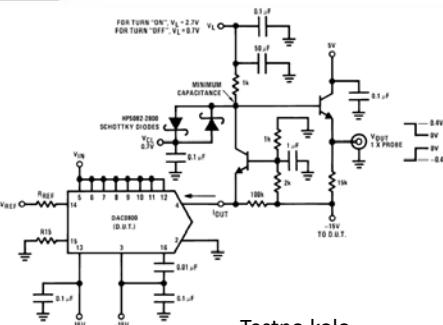
I mnogo varianti između

Termometarski kod?
Grejov kod?
Neki drugi?

Digitalna elektronika
DA konverzija – merenje vremenskih karakteristika

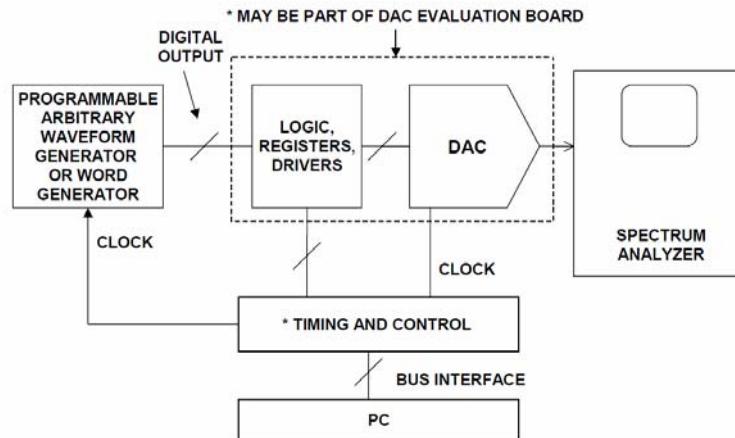
Principles

Testno kolo

Digitalna elektronika

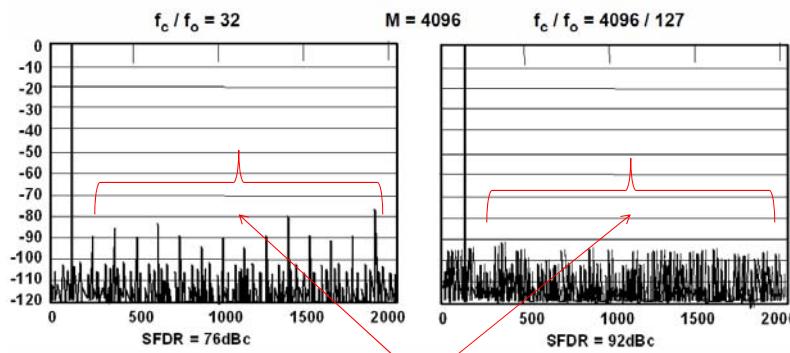
DA konverzija – merenje frekventnih karakteristika

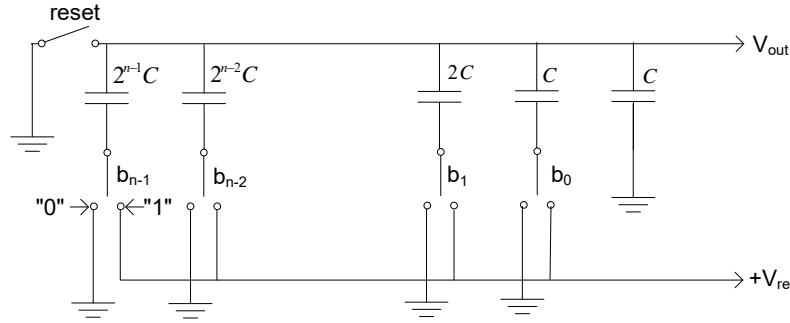
Digitalna elektronika

DA konverzija – merenje frekventnih karakteristika

$$4096/127=32.25$$

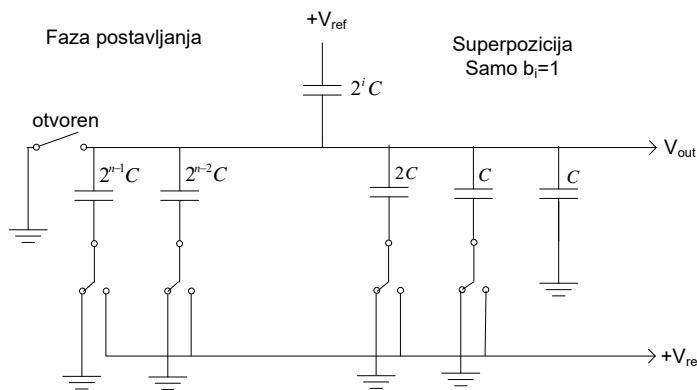
Digitalna elektronika
DA konverzija – kapacitivni DA konvertor

U toku resetne faze svi kondenzatori su na naponu 0.
 $b_i = /reset * B_i$

U toku faze postavljanja prekidačima upravljaju bitske vrednosti.
 $/reset=1$

Digitalna elektronika
DA konverzija – kapacitivni DA konvertor

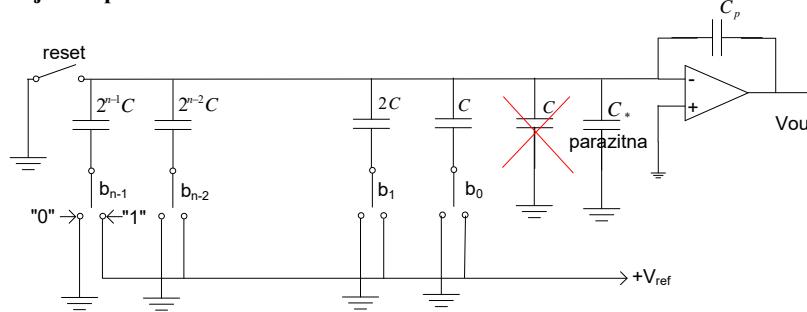

$$V_i = \frac{2^i C}{2^i C + \sum_{k=0, k \neq i}^{n-1} 2^k C + C} V_{ref} = \frac{2^i C}{2^i C + \left(\frac{2^n - 1}{2 - 1} C - 2^i C \right) + C} = \frac{2^i}{2^n} V_{ref}$$

$$V_{out} = \frac{V_{ref}}{2^n} \sum_{i=0}^{n-1} b_i 2^i$$

Digitalna elektronika

DA konverzija – kapacitivni DA konvertor

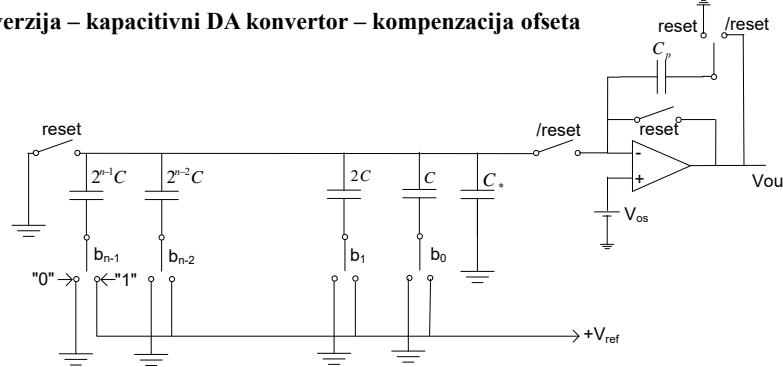
$$Q_i = b_i 2^i C V_{ref}$$

$$Q = \sum_{i=0}^{n-1} Q_i = C V_{ref} \sum_{i=0}^{n-1} b_i 2^i$$

$$V_{out} = -\frac{Q}{C_p} = -\frac{C}{C_p} V_{ref} \sum_{i=0}^{n-1} b_i 2^i$$

Digitalna elektronika

DA konverzija – kapacitivni DA konvertor – kompenzacija ofseta

U toku resetne faze

- prazne se sve kapacitivnosti u težinskoj mreži
- izlazna kapacitivnost se puni na napon V_{os}

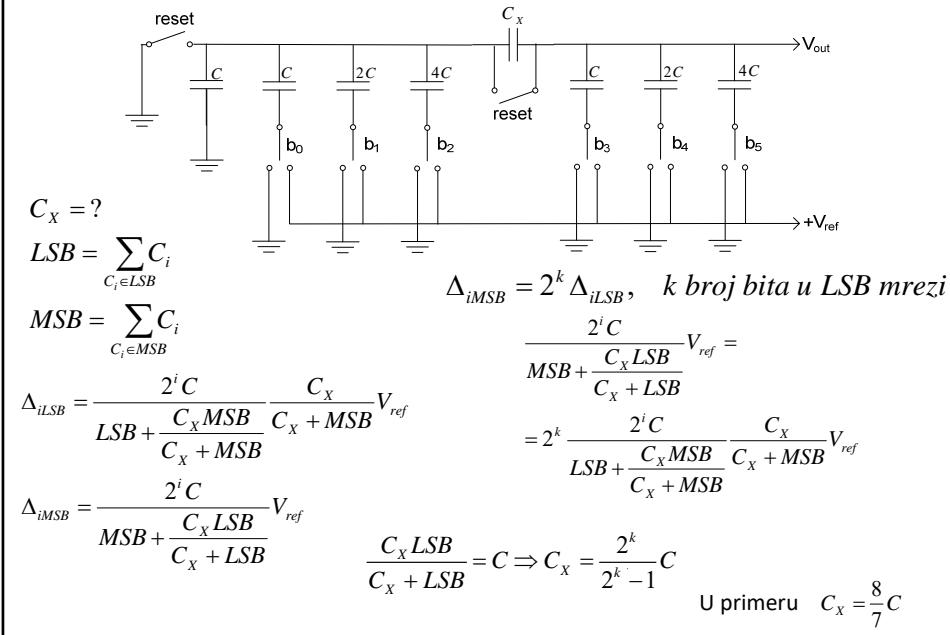
$$V_{C_p} = V_{os} + \frac{C}{C_p} V_{ref} \sum_{i=0}^{n-1} b_i 2^i$$

U toku faze postavljanja

$$V_{out} = V_{os} - V_{C_p} = V_{os} - \left(V_{os} + \frac{C}{C_p} V_{ref} \sum_{i=0}^{n-1} b_i 2^i \right) = -\frac{C}{C_p} V_{ref} \sum_{i=0}^{n-1} b_i 2^i$$

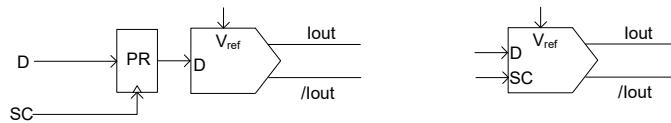
Digitalna elektronika

DA konverzija – kapacitivni DA konvertor – kaskadna realizacija

Digitalna elektronika
DA konverzija

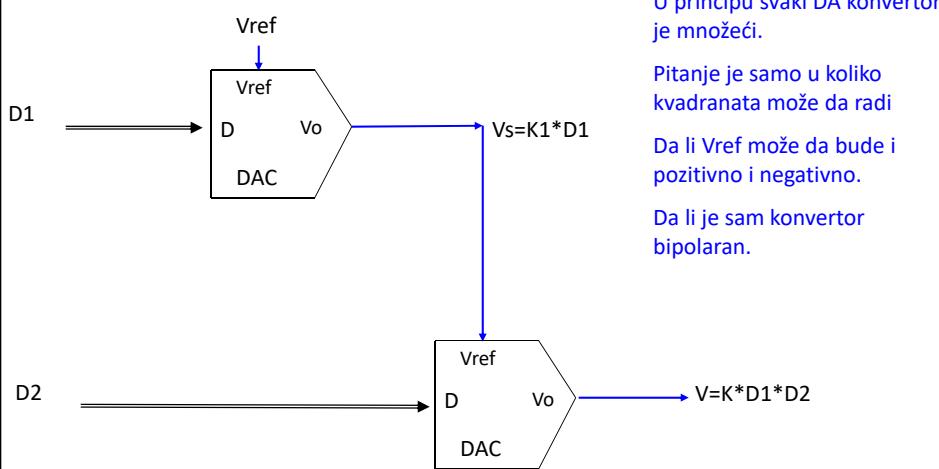
registrov za podatake koji upravljaju prekidačima često unutar DA konvertora

PIPO – parallel in parallel out = PR-prihvatanj registr

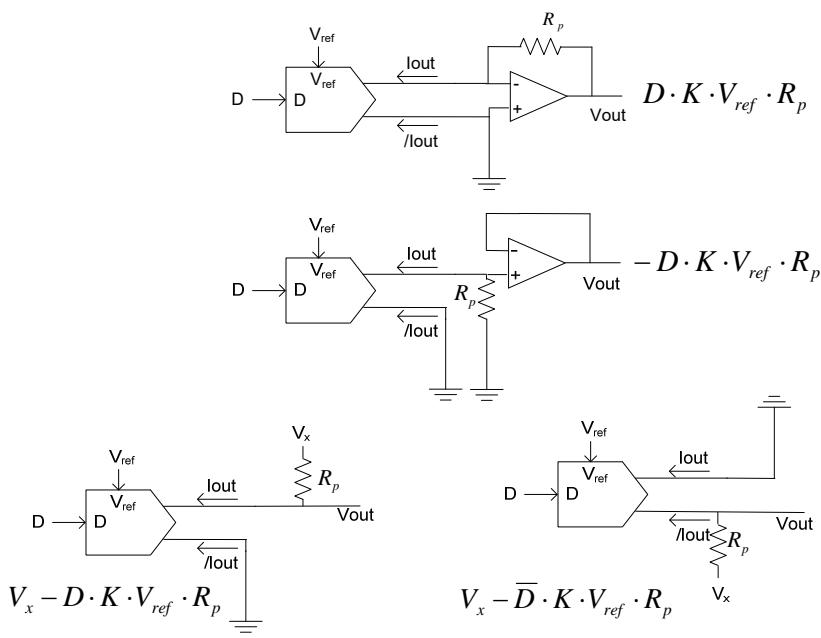
Digitalna elektronika

DA konverzija – množeći DA konvertor

Digitalna elektronika

DA konverzija – unipolarna

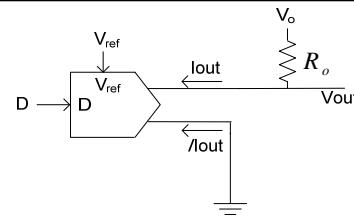
Digitalna elektronika
DA konverzija – bipolarna

$$V_{out} = V_o - D \cdot K \cdot V_{ref} \cdot R_o = V_x - D \cdot \Delta_I \cdot R_o$$

$$\Delta_U = -\Delta_I R_o$$

$$D = 0 \Rightarrow V_{out} = V_o = V_{max}$$

$$D = 2^n - 1 \Rightarrow V_{out} = V_o + (2^n - 1) \Delta_U = V_{min}$$

$$D = 011\dots11 = 2^{n-1} - 1 \Rightarrow V_{out} = 0$$

$$\text{Sa ofsetom } 0 = V_x + (2^{n-1} - 1) \Delta_U \Rightarrow V_x = -(2^{n-1} - 1) \Delta_U$$

$$\text{MSB } D = 0 \Rightarrow V_{out} = -(2^{n-1} - 1) \Delta_U$$

$$\text{0-positivni } 0 = V_x + (2^{n-1} - 1) \Delta_U \Rightarrow V_{out} = 0$$

$$\text{1-negativni } 0 = V_x + (2^{n-1} - 1) \Delta_U \Rightarrow V_{out} = 0$$

$$\text{Ofset dodajemo } D = 2^n - 1 \Rightarrow V_{out} = -(2^{n-1} - 1) \Delta_U + (2^n - 1) \Delta_U = 2^{n-1} \Delta_U$$

$$V_{out} = (D - (2^{n-1} - 1)) \Delta_U$$

$$\text{offset} = -(2^{n-1} - 1)$$

Digitalna elektronika
DA konverzija – bipolarna

$$V_{out} = R_p \left(I_{out} - \frac{V_o}{R_o} \right) = -V_o \frac{R_p}{R_o} + D \cdot \Delta_I \cdot R_p$$

$$\Delta_U = \Delta_I R_p$$

$$D = 0 \Rightarrow V_{out} = -V_o \frac{R_p}{R_o} = V_{min}$$

$$D = 2^n - 1 \Rightarrow V_{out} = -V_o \frac{R_p}{R_o} + (2^n - 1) \Delta_U = V_{max}$$

$$D = 100\dots00 = 2^{n-1} \Rightarrow V_{out} = 0$$

$$\text{Sa ofsetom } 0 = -V_o \frac{R_p}{R_o} + 2^{n-1} \Delta_U \Rightarrow V_o = \frac{R_o}{R_p} 2^{n-1} \Delta_U = R_0 2^{n-1} \Delta_I$$

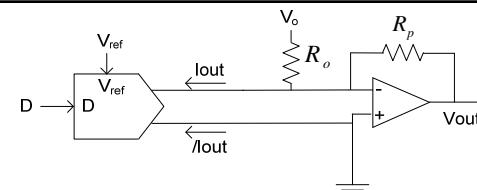
$$\text{MSB } D = 0 \Rightarrow V_{out} = -2^{n-1} \Delta_U$$

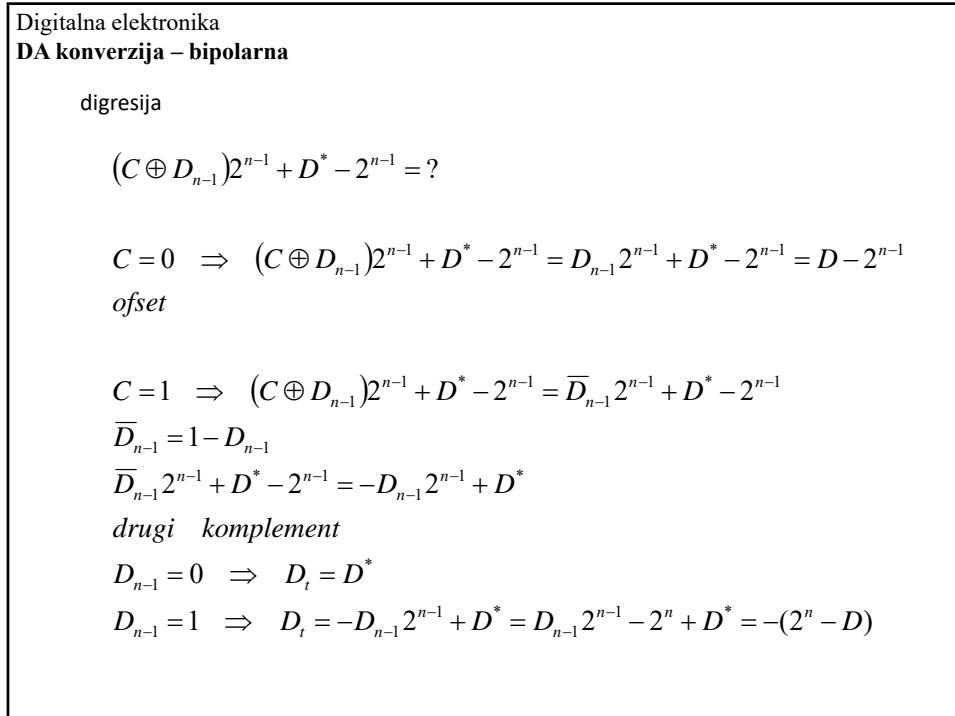
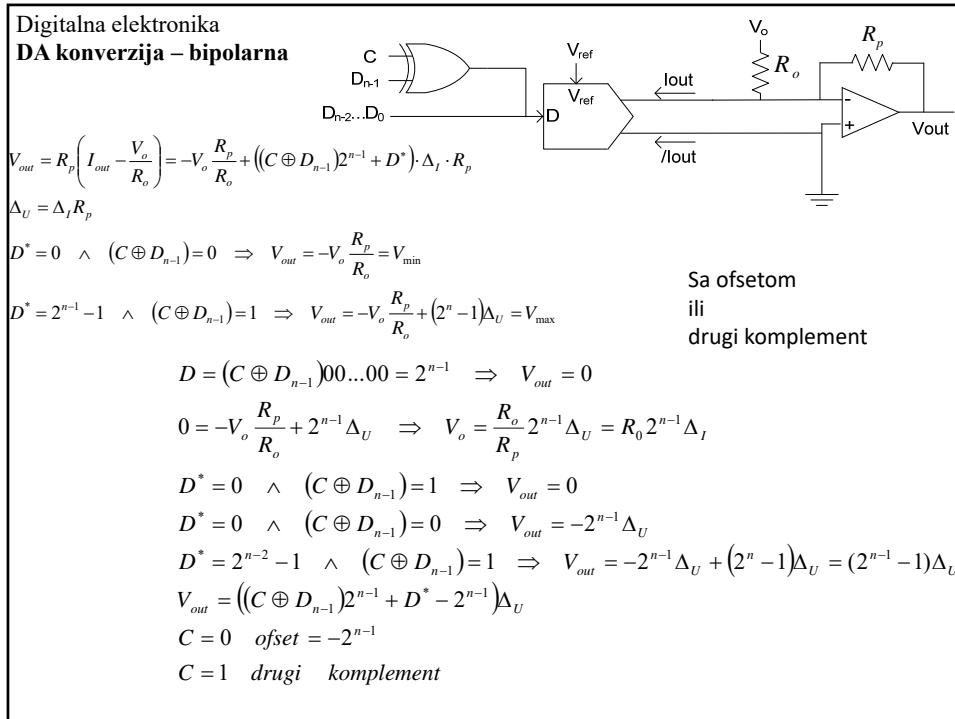
$$\text{0-negativni } D = 2^{n-1} \Rightarrow V_{out} = 0$$

$$\text{1-positivni } D = 2^n - 1 \Rightarrow V_{out} = -2^{n-1} \Delta_U + (2^n - 1) \Delta_U = (2^{n-1} - 1) \Delta_U$$

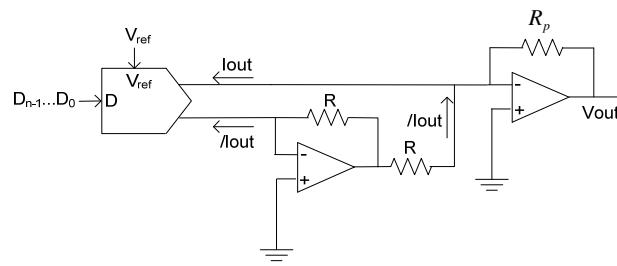
$$V_{out} = (D - 2^{n-1}) \Delta_U$$

$$\text{offset} = -2^{n-1}$$

Digitalna elektronika
DA konverzija – bipolarna

$$\begin{aligned} V_{out} &= R_p (I_{out} - \bar{I}_{out}) = (D - \bar{D}) \cdot \Delta_I \cdot R_p = (D - (2^n - D)) \cdot \Delta_I \cdot R_p = \\ &= (2D - 2^n) \Delta_I \cdot R_p = (D - 2^{n-1}) 2 \Delta_I \cdot R_p \end{aligned}$$

$$\Delta_U = 2 \Delta_I R_p$$

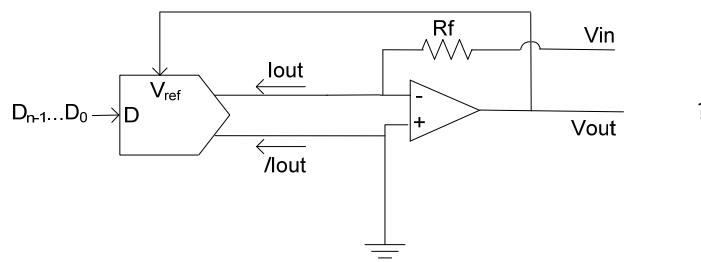
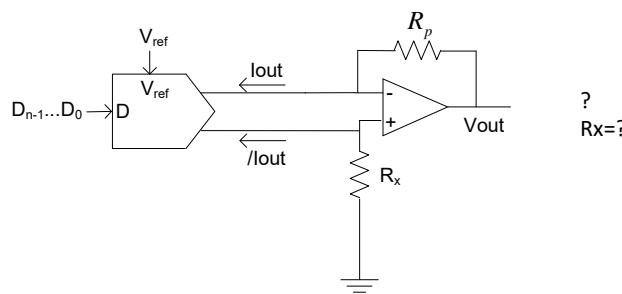
$$D = 0 \Rightarrow V_{out} = -2^{n-1} \Delta_U$$

$$D = 2^n - 1 \Rightarrow V_{out} = (2^{n-1} - 1) \Delta_U$$

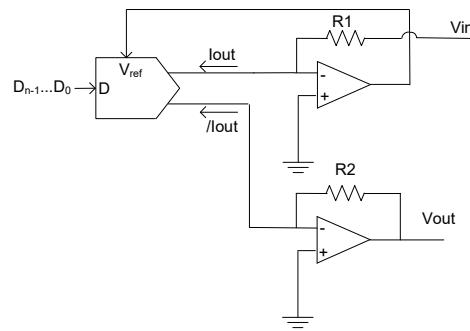
$$D = 2^{n-1} \Rightarrow V_{out} = 0$$

$$offset = -2^{n-1}$$

Digitalna elektronika
DA konverzija – ?

Digitalna elektronika
DA konverzija – ?

?